

Cursus inleiding filosofie voor ouders

Op verzoek van ouders van het Willem wil ik graag als docent filosofie de draad weer oppakken en dit najaar/winter een cursus inleiding in de filosofie verzorgen. Het is een inleiding, waarbij de lesstof van onze leerlingen het uitgangspunt zal zijn. Ouders kunnen zo inzicht krijgen in de filosofie die wij onze leerlingen aanbieden en met hun dochter/zoon het filosofische gesprek aangaan.

De cursus inleiding in de filosofie wordt op 6 avonden van twee uur gegeven. Ik gebruik het filosofieboek van de leerlingen "Leren filosoferen voor de tweede fase" zodat ouders zich kunnen inlezen. Ook wordt ruim aandacht besteed aan het eindexamenonderwerp "Het goede leven & de vrije markt" dat tot en met 2023 het onderwerp van het eindexamen filosofie op het VWO is.

De cursus wordt gegeven op dinsdagavonden van 19.30 uur tot 21.30 uur op het Willem de Zwijgercollege. De data zijn 15 en 29 november, 13 december, 10 en 24 januari en 7 februari. De lessen worden gegeven in de vorm van een hoorcollege waarbij de inbreng en actieve bijdrage van de cursisten in hoge mate gewenst is. Naast theorie zal ik ook aandacht aan praktische filosofie besteden. Ik denk dan met name aan het 'Socratisch gesprek'. Het aantal cursisten is beperkt tot maximaal 25. De kosten voor deze 6 lessen bedragen € 120,00.

Indien u belangstelling heeft kunt u zich tot 1 november opgeven bij Paul Hirsch ph@mdw.wdz.nl.

Les 1. **Filosofische vaardigheden.**

Liefde tot de wijsheid. De eerste avond zullen wij ons buigen over de vraag wat filosofie zou kunnen zijn. Er zullen een aantal filosofische vaardigheden de revue passeren. Ook wordt de vraag aan de orde gesteld wat een vraag tot een filosofische vraag maakt. Een hoofddoel van leren filosoferen is perspectivische lenigheid. Ook vragen wij ons af wat het verschil is tussen een goede discussie (zonder drogredenen) en een socratisch gesprek, waarmee deze eerste avond zal worden afgesloten.

Les 2. **Wijsgerige antropologie.**

Wat is de mens en waarin verschil jij als mens van dier of robot? Zijn mensen rationele wezens of laten wij ons slechts leiden door onze instincten. Bestaat er wel zoiets als een vrije wil? Zijn wij gedoemd tot vrijheid, Sartre of zijn wij wezens opgesloten in onze eigen structuren met totaal geen vrijheid, Foucault? Ook eigentijdse filosofen zullen hun licht laten schijnen op datgene wat wij mens(elijk) noemen.

Les 3. **Sociale filosofie.**

Is de mens een sociaal wezen en hoe heeft hij zich dan te gedragen? Waarom zijn de sociale verhoudingen vaak zo onrechtvaardig? Wat is een Utopie en is utopisch denken realistisch of niet? Sommige filosofen noemen de mens een wolf voor zijn medemens. Terecht?

Les 4.
Kennisleer.

Kunnen wij tot betrouwbare kennis van de wereld en onszelf komen? Hoe dan? Moeten en kunnen wij onze zintuigen geloven of kunnen wij beter op ons verstand/ratio vertrouwen. Bestaat de wereld echt of zijn wij als het ware voordurend aan het dromen. Descartes loste dat probleem al in de 17^e eeuw op, maar deze vraag wordt nog steeds gesteld. De populariteit van het programma MIND*CK komt niet zomaar uit de lucht vallen

Les 5.
Wetenschapsfilosofie.

Wanneer spreken wij van wetenschap en waarin onderscheidt de wetenschap zich van pseudo-wetenschappen als astrologie? Waarom is alternatieve geneeskunde geen wetenschap? Moet het verleden net zo bestudeerd worden als sterrenstelsels in het heelal. Kortom is er een wetenschappelijk verschil in aanpak tussen natuurkunde en geschiedenis? Filosofie wordt in deze discussie bijna altijd als scheidsrechter te hulp geroepen.

Scepcisme.

Deze avond zal ik ook aan het eindexamen onderwerp 2019 Scepcisme aandacht besteden. Uiterst actueel in deze tijd van sociale media, leugens, nepnieuws en trollen. Wat is het verschil tussen fake news en deep fake? Wat is de macht van de sociale media, AI en algoritmes? Hoe staat het met onze vrijheid en democratie?

Les 6.
Wijsgerige ethiek.

Wat is goed en wat is slecht? Hoe weten wij dat en wat betekent dat dan? Kan je op verschillende manieren iets goed of slecht noemen? Wat zijn waarden in het leven? Zijn deze hetzelfde en voor alle mensen universeel? En hoe zit het dan met de normen die ons gedrag bepalen? Wat betekenen waarden en normen in concrete situaties als bijvoorbeeld ingrijpen in het leven (abortus, euthanasie)? Moet ik ermee zitten dat de vrouw die mijn spijkerbroek van € 109 genaaid heeft, voor dat werk slechts 50 eurocent ontving?

Het goede leven?

“Het goede leven en de vrije markt”. Met een bespreking van het examenonderwerp van 2020 tot 2023 zal op deze avond de lessen reeks worden afgesloten.

